

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; e-mail : admin@law.swu.bg

Конспект за държавен изпит по Наказателноправни науки (НПН)

Актуализиран на 18 юли 2020 г.

Забележка: Този конспект се прилага за първи път при провеждане на редовната есенна държавна изпитна сесия от септември до декември 2020 г. Отложените държавни изпити ще се проведат по [досегашния конспект](#).

Конспектът е утвърден от Министъра на образованието и науката и Министъра на правосъдието.

I

1. Обща характеристика на наказателното право. Предмет, метод и система на наказателноправната наука.
2. Действие на наказателноправните норми по време и място.
3. Наказателноотговорни лица. Субект на престъплението. Вменяемост и невменяемост.
4. Малолетни и непълнолетни. Особени правила относно наказателната отговорност на непълнолетните.
5. Понятие за престъплението – обществена същност и определение. Престъплението като деяние. Общественоопасни последици. Причинна връзка.
6. Обществена опасност и противоправност на деянието. Обстоятелства, които изключват обществената опасност и противоправността на деянието.
7. Вина – същност и определение. Форми на вината. Вината и другите елементи на субективната страна на престъплението.
8. Умисъл. Същност и видове умисъл.
9. Непредпазливост – същност. Видове непредпазливост.
10. Обстоятелства, изключващи вината.
11. Стадии на умишленото престъпление. Довършеност при различните видове умишлени престъпления. Приготовление – същност, наказуемост. Опит – същност и видове, наказуемост при опит. Доброволен отказ от приготовление и опит.
12. Съучастие в престъпление – понятие и основни форми. Наказуемост на съучастниците. Съучастие и особени форми на задружна престъпна дейност. Доброволен отказ от съучастие.

13. Единство и множество на деянието и престъплението. Множество престъпления и усложнена престъпна дейност. Основни форми на усложнена престъпна дейност – продължавано престъпление, продължено престъпление, дваактно престъпление, съставно престъпление, престъпление на системно извършване, престъпление, извършено по занаят.
14. Съвкупност от престъпления – понятие, видове, наказуемост.
15. Рецидив – понятие, видове, наказуемост.
16. Наказателна отговорност и наказание. Наказание – понятие и принципи относно наказанието. Цели на наказанието. Наказанието, другите мерки на държавна принуда и възпитателни мерки.
17. Система на наказанията по Наказателния кодекс. Обща характеристика. Тенденции в развитието.
18. Лишаване от свобода. Доживотен затвор и доживотен затвор без замяна.
19. Наказания без лишаване от свобода.
20. Принципи за определяне на наказанието. Определяне на наказанието при алтернативни и кумулативно формулирани санкции. Определяне на наказанието при изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства.
21. Освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание – обща характеристика и значение. Условно осъждане, предсрочно освобождаване, помилване.
22. Освобождаване от наказателна отговорност – обща характеристика и значение. Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.
23. Погасяване на наказателното преследване и на наложеното наказание. Реабилитация – същност и видове.
24. Престъпления против Републиката – обща характеристика и система. Измяна, предателство и шпионство.
25. Диверсия, вредителство и тероризъм. Други престъпления против Републиката.
26. Престъпления против живота. Убийство. Причиняване на смърт по непредпазливост. Криминален аборт. Подпомагане, склоняване и довеждане до самоубийство.
27. Престъпления против здравето – видове телесни повреди, състави.
28. Престъпления против свободата на човека. Отвлечане и противозаконно лишаване от свобода; принуда. Престъпления против честта, достойнството и доброто име.
29. Разврат. Трафик на хора.
30. Престъпления против правата на гражданите.

31. Престъпно отнемане на вещи – кражба и грабеж.
32. Присвоявания. Понятия и система. Обсебване и длъжностно присвояване.
33. Измама, документна измама, изнудване и вещно укривателство – обща характеристика, състави.
34. Общи стопански престъпления – обща характеристика, видове. Престъпления против кредиторите.
35. Престъпления против митническия режим.
36. Престъпления против финансовата система.
37. Престъпления по служба.
38. Престъпления против правосъдието.
39. Пасивен и активен подкуп. Други състави от този раздел.
40. Документни престъпления – обща характеристика и система. Документи – понятие, видове документи, разграничение от удостоверителните знаци. Отделни видове документни престъпления.
41. Престъпления против реда и общественото спокойствие – обща характеристика и система. Хулиганство. Самоуправство. Организирана престъпност.
42. Общопасни престъпления – обща характеристика и система. Престъпления, извършени по обществено опасен начин или с общопасни средства. Престъпления против транспорта.
43. Престъпления против народното здраве и против околната среда.

II

44. Фази и стадии на наказателния процес. Наказателнопроцесуални функции. Наказателнопроцесуални правоотношения.
45. Участие на съдебни заседатели в състава на съда. Равенство на гражданите в наказателното производство.
46. Независимост на органите на наказателното производство.
47. Осигуряване на гражданите право на защита. Процесуални гаранции за правото на защита.
48. Разкриване на обективната истината. Вземане на решение по вътрешно убеждение.
49. Публичност на съдебните заседания. Непосредственост. Устно извършване на наказателното производство.

50. Състезателност. Официално начало.
51. Разглеждане и решаване на делата в разумен срок. Централно място на съдебното производство.
52. Понятията "участници", "субекти", "страни". Съдът – главен субект на наказателния процес. Състав на съда. Актове на съда. Подсъдност на наказателни дела.
53. Прокурор. Разследващи органи.
54. Пострадал. Частен обвинител. Частен тъжител.
55. Обвиняем.
56. Защитник. Повереник и особен представител.
57. Граждански ищец. Граждански ответник.
58. Свидетел. Защита на свидетели.
59. Мерки за неотклонение.
60. Други мерки за процесуална принуда.
61. Предмет на доказване. Тежест на доказване.
62. Доказателства – същност и видове.
63. Доказателствени средства – същност и видове. Разлика с доказателствата и способите за доказване.
64. Гласни доказателствени средства. Писмени доказателствени средства.
65. Веществени доказателствени средства.
66. Оглед, претърсване и изземване.
67. Разпит. Експертиза. Следствен експеримент. Разпознаване.
68. Специални разузнавателни средства.
69. Образуване на досъдебно производство.
70. Извършване на разследването.
71. Предпоставки за привличане на обвиняем.
72. Действия на прокурора след завършване на разследването.
73. Предаване на съд и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание.

74. Етапите на първоинстанционно производство.
75. Изменение на обвинението в съдебното заседание.
76. Постановяване на присъдата.
77. Обща характеристика на въззивното производство. Образуване. Ред за разглеждане на делото от въззивната инстанция.
78. Правомощия на въззивния съд.
79. Касационно производство – обща характеристика, образуване, ред за разглеждане.
80. Касационни основания. Правомощия на касационната инстанция.
81. Възобновяване на наказателни дела.
82. Привеждане в изпълнение на влезлите в сила актове на съда.
83. Бързо производство.
84. Ускоряване на наказателното производство по глава двадесет и шеста от НПК.
85. Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция. Разглеждане на дела, подсъдни на специализираните наказателни съдилища.
86. Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.
87. Решаване на делото със споразумение.
88. Особени правила за разглеждане на дела за престъпления, извършени от непълнолетни лица. Особени правила за разглеждане на престъпления, извършени от лица, които не владеят български език.
89. Производство във връзка с международното сътрудничество по наказателни дела. Трансфер на осъдени лица. Признаване и изпълнение на присъда на чуждестранен съд. Трансфер на наказателно производство. Решение по субсидиарна компетентност. Паралелни наказателни производства.
90. Екстрадиция. Европейска заповед за арест. Европейска заповед за защита. Европейска заповед за разследване.